

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM
2011-09-12
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
12554-11
Enhet 13

SÖKANDE

Aura Light AB, 556572-8887

Ombud: Advokat Gustav Linge och jur.kand. Johan Bäckström
Adacta Advokatbyrå Karlskrona AB
Landbrogatan 7
371 34 Karlskrona

MOTPART

Botkyrka kommun
Serviceförvaltningen
Upphandlingsenheten
147 85 Tumba

KONKURRENSVERKET	
2011-09-13	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen av energieffektiva ljuskällor för inomhusbruk, ref nr 2010.56, ska göras om.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 26 augusti 2011 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 157926

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

DEN OFFENTLIGA UPPHANDLINGEN

Botkyrka kommun har genomfört en upphandling av energieffektiva ljuskällor för inomhusbruk, ref nr 2010.56. Upphandlingen har genomförts genom en förenklad upphandling. Anbud från Aura Light AB har inte gått vidare till anbudsutvärdering. Botkyrka kommun har motiverat detta med att Aura Light inte har följt de anvisningar för prissättning som anges, att Aura Light endast har angett ett totalpris för hela sortimentet och hänvisat till att Aura Lights anbud inte går att utvärdera då efterfrågade redovisningar saknas. I tilldelningsbeslut den 10 juni 2011 beslöt Botkyrka kommun att anta annat anbud än anbud från Aura Light.

YRKANDE M.M.

Aura Light ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om. Till stöd för ansökan anför bolaget i huvudsak följande.

Bolaget uteslöts från utvärderingen då bolaget enligt Botkyrka kommun inte hade följt anvisningarna för prissättning. Bolaget hade endast angett ett totalpris för hela sortimentet och inte fyllt i de vitmarkerade fälten i prisformuläret. Att fälten inte fyllts i är ett rent misstag från bolagets sida; en tom fil bifogades i upphandlingssystemet. Felet berättigar bolaget till rättelse. Fram till dess bolaget tog emot tilldelningsbeslutet trodde bolaget att de vitmarkerade fälten i anbudet hade fyllts i på det sätt som föreskrivits i förfrågningsunderlaget. Felet måste ha varit uppenbart för Botkyrka kommun som trots det valde att inte informera bolaget om bristen.

Under upphandlingen var bolaget i kontakt med upphandlaren och påpekade att det är omöjligt att svara på alla produkter i prisformuläret, då många

av de efterfrågade produkterna inte finns på marknaden. De ställda skallkraven om en livslängd på minst 10 000 timmar innebar att det på vissa positioner endast fanns en producent som klarar kraven och att det på andra positioner inte fanns någon producent som tillverkar produkter som klarar kraven. Trots detta har Botkyrka kommun valt att inte ta bort dessa och har inte heller talat om hur kommunen kommer att utvärdera dessa. Belastningspris går då inte att tillämpa och utvärderingen följer inte de anvisningar Botkyrka kommun har angett. Bolaget har aldrig haft åsikter om anbudstiden annat än att upphandlaren föreslogs förlänga anbudstiden för att Botkyrka kommun skulle ha möjlighet att göra en rättvis upphandling.

Av kravspecifikationen i förfrågningsunderlaget framgår att angivna obligatoriska krav i bilaga 3, benämnd "Miljökrav", måste uppfyllas och att dessa utgår ifrån Miljöstyrningsrådets framtagna krav avseende inomhusbelysning, kraven kan inte uppfattas på annat än absoluta. Enligt bilagan uppställs ett skall-krav avseende livslängd på kompaktlysrör till 10 000 timmar. Det vinnande bolaget, Ahlsell, har endast offererat produkter avseende kompaktlysrör med en livslängd om endast 8 000 timmar. Skallkravet avseende livslängd framgår även av miljödeklarationen. Redan vid Ahlsells anbudsinlämning stod det klart att produkterna inte uppfyllde de obligatoriska kraven i kravspecifikationen beträffande livslängd på kompaktlysrör. Ahlsells anbud uppfyller därmed inte det skall-krav som Botkyrka kommun har uppställt. Ahlsell borde därför ha uteslutits inför utvärderingen. Genom att acceptera avvikelserna har Botkyrka kommun otillbörligt gynnat Ahlsell i strid mot likabehandlingsprincipen. Kommunen har endast behövt jämföra Ahlsells anbud med de obligatoriska krav som anges i förfrågningsunderlag; detta är ett grundläggande krav på en upphandlande myndighet.

Ahlsell har vidare fyllt i samma produkter på olika positioner, exempelvis position A 26 och 31 samt A 27 och 33. Ahlsell har således inte uppfyllt de

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

tekniska kraven. Genom att ange motsvarande 25W lampor på positioner för motsvarande 15W har Ahlsell skaffat sig en fördel i utvärderingen genom att kunna offerera ett lägre pris samt genom att inte ha följt de tekniska anvisningar som funnits.

Botkyrka kommun har inte granskat Ahlsells anbud mot ställda krav i upphandlingen. Detta har medfört att produkter som inte uppfyller skall-krav har kunnat offereras och accepteras. Ahlsell har således otillbörligt gynnats av att vara ensam anbudsgivare i utvärderingsfasen.

Förfrågningsunderlaget, inklusive kravspecifikation, är inbördes motstridigt; å ena sidan uppställs obligatoriska krav som måste uppfyllas– å andra sidan godtas att produkter inte uppfyller ställda funktionskrav i utvärderingsfasen då dylika produkter endast drabbas av ett belastningspris. På grund av motstridigheten är det omöjligt för en anbudsgivare att avgöra vilka skall-krav som Botkyrka kommun tillämpar och vilka skall-krav som är relevanta vid en utvärdering. Utformningen av handlingarna strider därmed mot principerna om transparens, likabehandling och proportionalitet.

Bolaget har aldrig påstått att dess företrädare inte har förstått hur prisformuläret ska fyllas i. Bolaget hade ett färdigt anbud vid upphandlingens sista dag.

Bolaget har lidit skada eller kan komma att lida skada då upphandlingen hade fått göras om Botkyrka kommun hade uteslutit Ahlsell enligt förfrågningsunderlaget.

Aura Light har gett in skriftlig bevisning i form av Ahlsells prisbilaga/produktoffert och en miljödeklaration.

Botkyrka kommun bestrider bifall till ansökan. Till stöd för inställningen anføres i huvudsak följande.

Aura Light har inte visat att kommunen har fattat ett tilldelningsbeslut på felaktiga grunder. Bolaget har inte lidit skada eftersom en så ofullständig prisbilaga lämnats in att bolaget inte hade kunnat komma på fråga vid utvärderingen. Vinnande leverantör har inte otillbörligt gynnats av att vara ensam vid utvärderingen. Anbud har prövats och utvärderats i enlighet med förutsättningarna i anbudsinvitan. Prövningen har genomförts korrekt och utan ovidkommande hänsyn. Anbuderna har prövats på objektiva grunder. Om förfrågningsunderlaget kan uppfattas på olika sätt bör den upphandlande myndigheten ha tolkningsföreträde inom ramen för kraven om objektivitet och transparens. Förfrågningsunderlaget har varit klart och tydligt utformat; en anbudsgivare har därför kunnat avgöra vad kommunen tillmätt betydelse vid upphandlingen. Bristande planering hos Aura Light är inte skäl för att göra om upphandlingen.

Det finns ingen tvingande regel om att tillåta en leverantör att göra en rättelse av ett uppenbart fel. Om kommunen hade begärt ett förtydligande och godtagit en rättelse av Aura Lights anbud hade det inneburit en särbehandling i strid mot likabehandlingsprincipen och de grundläggande principerna i LOU eftersom hela anbudsutvärderingen utgår ifrån lägsta pris som utvärderingskriterium. Aura Light har inte utelämnat efterfrågade uppgifter av misstag; det är inte fråga om en uppenbar felskrivning eftersom angivna artikelnummer är ifyllda i prisbilagan. Att förtydliga eller komplettera något förutsätter att det finns uppgifter som kan förtydligas eller kompletteras. Om Aura Light hade tillåtits komma in med en helt ny prisbilaga hade detta knappast kunnat utgöra en konkretisering av redan lämnade uppgifter. De skäl Aura Light har anfört angående varför prisbilagan inte varit komplett ifylld vid anbudstillfället är ovidkommande. Aura Light har inte följt förfrågningsunderlagets disposition.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

Att Aura Light endast har angett ett totalpris för varje produktområde kan inte tillmätas någon större betydelse. Kraven i utvärderingen var ställda på så sätt att anbudsgivaren skulle ange nettopris inklusive moms för varje artikel i prisbilaga 2. Av bilagan framgick att de vita fälten skulle fyllas i, vilket inte kan anses utgöra ett uppenbart fel. Anbudsgivaren bär ansvaret för att ett korrekt anbud lämnas vid anbudstillfället.

Att förlänga anbudstiden för att Aura Lights inköpare var på semester utgjorde inte grund för att förlänga anbudstiden. Bolaget meddelades att en förlängning av anbudstiden inte var aktuell.

Under annonseringstiden har anbudsgivare haft möjlighet att ställa frågor och rätta eventuella fel som kan tänkas finnas i förfrågningsunderlaget. Aura Light har inte ställt några skriftliga frågor om upphandlingens innehåll under annonseringstiden. Om bolaget hade följt anvisningarna i förfrågningsunderlaget avseende frågor hade kommunen kunnat ställning till bolagets invändningar angående vissa produkters tillgänglighet på marknaden. Under den tid då det var möjligt att ställa frågor avseende innehållet i förfrågningsunderlaget inkom en begäran från en annan leverantör som uppgav att produkter i prisformuläret inte fanns tillgängliga på marknaden. Kommunen fattade därefter beslut att inte beakta dessa produkter i prisutvärderingen, vilket meddelades samtliga som begärt ut förfrågningsunderlaget.

Aura Lights påstående att det inte anges hur produkterna kommer att utvärderas är felaktigt. Belastningspris, dvs. högsta anbudspris + 20% kommer att tillämpas om en anbudsgivare inte har offererat en specifik artikel. Om produkten inte finns på marknaden kan ingen offerera produkten; den utgår då per automatik. Det är oklart vad frågetecknen i Aura Lights prisformulär avser.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

I upphandlingen har kommunen ställt miljökrav. Kraven är framtagna av Miljöstyrningsrådet. Miljökraven som ställts gäller under hela avtalsperioden och bevis om uppfyllande av kraven kan komma att begäras in under avtalsperioden och inte i samband med anbudslämnande. Det har inte ställts något krav om att anbudsgivare ska komma in med bevis om att miljökrav är uppfyllda. Aura Lights påstående om att Ahlsell inte uppfyller ställda miljökrav stämmer därför inte. Ahlsells vinnande anbud skulle inte ha uteslutits eftersom de har lämnat ett komplett anbud i enlighet med ställda krav. Eftersom inga andra kvalificerade anbud kunde jämföras med anbudet kunde Ahlsells inte få ett belastningspris på de enstaka produkter som inte uppnådde ställda funktionskrav, i detta fall brinntimmar.

Botkyrka kommun måste förlita sig på att lämnade uppgifter i ett anbud är sanningsenliga utan att kontrollera sanningshalten i varje uppgift. Kommunen har inte haft fog för att ifrågasätta eller misstänka riktigheten i Ahlsells prisbilaga.

Botkyrka kommun har gett in skriftlig bevisning i form av Aura Lights prisbilaga.

Förvaltningsrätten har den 26 augusti 2011 beslutat att upphandlingen tills vidare inte får avslutas.

UTREDNINGEN I MÅLET

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande.

1.1.2.1. Att upprätta och lämna in anbud

Möjligheter att komplettera eller förtydliga anbudet är ytterst begränsade. Därför är det viktigt att anbudet är komplett och innehåller samtliga begärda uppgifter redan vid anbudstillfället.

1.2.2.1. Förteckning över förfrågningsunderlag

Förfrågningsunderlag (denna handling)

Bilaga 1 Samarbete med Skatteverket

Bilaga 2 Prisformulär

Bilaga 3 Miljökrav

1.2.3.5. Anbudsvärdering

Utvärdering kommer att ske utifrån en linjär skala där viktningen är:

Pris 70%

Anbudsgivare ska lämna en generell rabattsats för produkter som inte anges i bilaga 2. Anbudsgivarens lämnade rabattsats kommer att värderas från en linjär skala mellan 0–100 %.

Anbud som uppfyller samtliga ställda krav till högst viktade poängen kommer att tilldelas kontrakt. För ytterligare information om hur prisutvärderingen går till se kravspecifikationen rubrik "Prisutvärdering". För information om utvärderingsmodellen, se bilaga 6 linjärskaletmodellen.

2.2.1. Obligatoriska miljökrav på produkterna

Angivna obligatoriska krav i bilaga 3 måste uppfyllas och utgår ifrån Miljöstyrningsrådets framtagna krav avseende inomhusbelysning – produkter. För mer information hänvisas till Miljöstyrningsrådets kriteriedokument för inomhusbelysning samt information om stödande dokumentation för respektive krav.

Uppfylls obligatoriska miljökrav enligt bilaga 3? (Ja/Nej svar)

Kravgräns _____ Ja

Nej

2.2.2. Bevis

Bevis på att krav angivna i bilaga 3 uppfylls ska kunna skickas in/bevisas av anbudsgivaren efter anmodan. Gäller under hela avtalsperioden vid t.ex. uppföljningstillfällen.

Anbudsgivaren kan visa att de angivna kraven uppfylls genom att uppvisa

B.1. Ljuskällors energieffektivitet, ljuskvalitet och livslängd

Livslängd:

Leverantörens tekniska specifikation som visar att kravet är uppfyllt enligt mätningar enligt nedanstående standarder för livslängd alternativt annat likvärdigt bevis:

- Lysrör EN 60081
- Kompaktlysrör EN 60901

2.4.1. Allmänt om utvärderingen

Utvärderingen kommer att ske utifrån en linjär skala där viktningen är:

Pris 70%

Anbuden kommer att utvärderas utifrån en livscykelkostnad utifrån respektive produktområde, A-H i prisformulär, bilaga 2. Drifttiden för respektive produktområde har angetts för att återspegla ljuskällans livslängd.

- A ljuskällor med skruvsockel, lysrörslampor, 10 000 timmar
- D reflektorlampor lysrör, 10 000 timmar

Beräkningen görs enligt följande:

Drifttiden + ljuskällans effekt (W) x totala drifttiden enligt ovan i timmar x el-pris. Elpris = 1 kr x beräknat antal

Anbudsgivare skall

- ange nettopris i SEK. exklusive moms för de artiklar som anges i bilaga 2. Anbudsgivare som utelämnar ett pris på någon artikel eller om offererade artikel inte uppnår ställda funktionskrav kommer anbudsgivaren vid utvärderingen att få ett belastningspris. Bedömningen sker i första hand genom en kontroll i web-shopen genom artikelbeskrivning. Om detta inte är tillfredsställande för en bedömning kommer ett varuprov att begäras in. Belastningspriser baseras på det anbud som lämnat det högsta priset för den produkten + 20% i påslag.

I bilaga 3 Miljökrav anges bl.a. följande.

B.1. LJUSKÄLLORS ENERGIEFFEKTIVITET, LJUSKVALITET OCH LIVSLÄNGD

Ljuskällan **skall** uppfylla följande krav:

Ljuskälla	Nivå på krav	Energikrav	Ljuskvalitetskrav	Livslängds- krav¹
Kompaktlysrör				
4-stift, 2-stift, 2D Bas		Energiklass B	Ra -'80	10 000 h
Lysrörslampa (lågenergilampa)				
med yttre hölje	Bas	Energiklass A	Ra -'80	10 000 h

¹ För lysrör och kompaktlysrör anges livslängden som service life.

I Ahlsells prisbilaga/produkt offert anges bl.a. följande.

Kompaktlysrör 2-stav, 2-stift (Service life minst 10 000 timmar)

Positionerna G12-G16:

Service life enligt IE EN 60081 Annex C: 8 000

DOMSKÄL

Förvaltningsrätten ska pröva om Botkyrka kommuns upphandling av energieffektiva ljuskällor för inomhusbruk har genomförts i enlighet med unionsrätten och LOU. Inom ramen för prövningen kan förvaltningsrätten inte bestämma att en viss anbudsgivare ska tilldelas kontrakt.

Enligt 1 kap. 9 § LOU gäller följande. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 15 kap. 12 § LOU gäller följande. En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Av 16 kap. 1 och 5 §§ LOU framgår bl.a. följande. Endast upphandlingen som sådan kan prövas vid överprövning. Förvaltningsrätten kan besluta att den ska göras om eller avslutas först efter vidtagen rättelse. Ett ingripande enligt LOU kräver även att sökanden kan visa att denne lidit skada eller

kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot LOU.

Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. En upphandlande myndighet får inte pröva ett anbud som inte uppfyller ställda krav; ett sådant anbud ska uteslutas från prövningen (jfr Sundstrand, *Offentlig upphandling – LOU och LUF*, första upplagan, 2010, s. 175).

Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.

När det gäller omfattningen av den upphandlande myndighetens kontroll av uppgifterna som lämnats i ett anbud finns det inte stöd för att en upphandlande myndighet skulle vara skyldig att kontrollera om uppgifterna som lämnats i ett anbud avseende de krav som ställs på det upphandlande föremålet är riktiga. En sådan kontroll sträcker sig i vart fall inte längre än att den upphandlande myndigheten jämför uppgifterna i anbudet med de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget. (Jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 10 juni 2011 i mål nr 981-11).

Aura Light har som grunder för ansökan i huvudsak anfört

- att *bolaget har varit berättigat till rättelse* på grund av att bolaget bifogat fel fil i upphandlingsverktyget,
- att *Ahlsell har otillbörligt gynnats* av att vara ensam anbudsgivare i utvärderingsfasen,

- att *Botkyrka kommun inte har tagit bort produkter* på vissa positioner som endast en producent kan klara,
- att *Ahlsell inte uppfyller skall-krav* som kommunen har uppställt beträffande livslängd på kompaktlysrör,
- att *Ahlsell* genom att fylla i samma produkter på olika positioner *inte uppfyllt de tekniska kraven* och
- att *förfrågningsunderlaget är inbördes motstridigt* och att det därför är omöjligt för en anbudsgivare att avgöra vilka skall-krav som ska tillämpas och vilka krav som är relevanta vid en utvärdering.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Inledningsvis kan konstateras att *Aura Light inte kan anses ha varit berättigat till rättelse* oavsett anledning som låg bakom att bolaget bifogat fel fil i upphandlingsverktyget. Bestämmelsen i 15 kap. 12 § LOU medför inte några direkta rättigheter för en anbudsgivare i förhållande till den upphandlande myndigheten – utöver vad upphandlande myndigheter alltid har att beakta i förhållande till samtliga leverantörer under hela upphandlingen enligt 1 kap. 9 § LOU. Det saknas därmed skäl för ingripande enligt LOU på denna grund.

När det sedan gäller frågan *om Ahlsell har otillbörligt gynnats* av att vara ensam anbudsgivare i utvärderingsfasen kan rätten konstatera att en utvärdering med endast en anbudsgivare inte i sig kan anses utgöra ett otillbörligt gynnande i strid mot LOU under förutsättning att de föregående delarna av upphandlingen har genomförts korrekt. Det saknas således skäl för ingripande enligt LOU med anledning av att Ahlsell har otillbörligt gynnats genom att bolaget varit ensam anbudsgivare vid utvärderingen.

Såvitt framkommit har Botkyrka kommun valt att inte beakta produkter som inte fanns på marknaden i prisutvärderingen. Även om det i och för

sig måste anses felaktigt att ändra ett förfrågningsunderlag under en upphandling har Aura Light inte visat att Botkyrka kommuns agerande att *inta bort produkter på vissa positioner* har skett i strid mot LOU eller unionsrätten. Det finns därför inte skäl för ingripande enligt LOU på denna grund.

När det gäller frågan om *Ahlsell* genom att fylla i samma produkter på olika positioner *inte uppfyllt de tekniska kraven* anser rätten att det inte framgår att detta skulle ha gagnat bolaget under upphandlingen eller att Botkyrka kommun borde ha uppmärksammat detta under upphandlingen. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt LOU på denna grund.

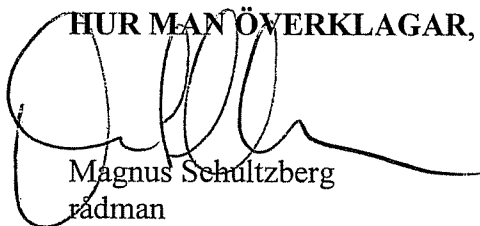
När det avslutningsvis gäller frågan om *Ahlsell inte uppfyller skall-krav* som kommunen har uppställt beträffande livslängd på kompaktlysrör respektive frågan om *förfrågningsunderlaget är inbördes motstridigt* gör rätten följande bedömning.

Förfrågningsunderlaget innehåller ett flertal brister – exempelvis innehåller det relativt otydlig information angående vad som är skall-krav respektive utvärderingskrav. Enligt rättens mening framgår det dock att ett skall-krav i upphandlingen är de obligatoriska miljökraven i förfrågningsunderlagets bilaga 3 Miljökrav som förfrågningsunderlaget hänvisar till i kod. 2.2.1. I denna bilaga anges tydligt att en offererad ljuskälla skall ha en livslängd (service life) om 10 000 timmar. Av Ahlsells prisbilaga till anbudet framgår tydligt att bolaget vid positionerna G12-G16 endast uppfyller service life om 8000 timmar avseende bl.a. kompaktlysrör. Enligt rättens mening får detta anses ha varit möjligt för Botkyrka kommun att kontrollera vid en jämförelse mellan Ahlsells prisbilaga, som är en del av bolagets anbud, och det skall-krav gällande livslängd som angetts i förfrågningsunderlaget. Eftersom Ahlsell således inte uppfyller skall-kravet beträffande livslängd, kod. 2.2.1. och i bilaga 3 Miljökrav, skulle bolaget rätteligen ha uteslutits

av Botkyrka kommun under upphandlingens kvalificeringsfas. Kommunens agerande strider mot likabehandlingsprincipen. Rätten finner vidare att förfrågningsunderlaget får anses inbördes motstridigt eftersom ett skallkrav som avser en efterfrågad produkt *även* kan ligga anbudsgivaren till last vid utvärderingen genom belastningspris. Förfrågningsunderlaget får i denna del anses vara så bristfälligt att dess utformning inte är förenlig med transparensprincipen. Det finns inget rättsligt stöd för att Botkyrka kommun ska medges tolkningsföreträde av förfrågningsunderlagets motstridigheter. Botkyrka kommuns agerande i dessa delar har inneburit att Aura Light lidit eller kunnat komma att lida skada. Det föreligger således förutsättningar för ingripande enligt LOU.

Härefter ska rätten besluta *vilken form av ingripande enligt LOU* som är lämplig. Rätten är här inte bunden av Aura Lights yrkande (jfr RÅ 2005 ref. 47). Rätten har konstaterat att förfrågningsunderlaget innehåller felaktigheter som får anses väsentliga. I ett sådant fall är det inte lämpligt att förordna att upphandlingen ska rättas eftersom detta skulle innebära en ändring av förfrågningsunderlaget (jfr EU-domstolens avgörande *EVN och Wienstrom* Mål C448/01 och a.a. s. 192.). Mot den bakgrunden ska Botkyrka kommuns upphandling av energieffektiva ljuskällor för inomhusbruk göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Magnus Schultzberg
rådman

Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Carl Johan Fahlander.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,

2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppgive sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU